

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena dieną, išskyrus šventadienius, prieš piet.

„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktorius: Jonas Pauperas ir Balys Vyliu-
das. Adresas: München 27, Lamontstr. 2k.

Münchenas

Firmadienis, 1946. V. 13 d. (III metai) Nr. 109 (146)

D I E N O S I N F O R M A C I J A

Amerikos lietuvių kongreso po-
litinės rezoliucijos
17.

(Čikagos arkivyskupo Stritcher
kalbos tęsinys).

Aš jaučiuosi neramus dėl lietuvių dabartinių kančių. Aš, galbūt, geriau negu daugelis žinau, kiek lietuvių buvo priversti vykti į ištėrimą ir kiek jų pateko į Vakarų Europos valstybes. Jie dabar yra tose šalyse, o yra valstybė, kuri skelbia, kad jie turėtų grįžti į savo tėvynę. Už ką? Šie pabėgėliai turi teisę prašyti mūsų globos ir jie natūraliai turėtų būti verčiami grįžti į kėntėjimus, pavojų ir mirtį. Vienas iš aktualių klausimų, kuris prašosi kovotojų už demokratiją išnėsio, šiandien yra pripažinti teisėtą vietą prisiglausti benamiams tremtiniais, dabar esantiems Europoje ir Azijoje, kurie yra verčiami grįžti į savo tėvynes.

Laikingu būdu šiuo metu mes nesame pagalba nelaimingiems lietuviams Europoje ir kai kuriose Azijos vietose. Daugelis iš jų mums yra leista globoti. Mums leidžiama daryti, ką mes gera jiems įstengiamės padaryti, ir aš noriu jus užtikrinti, kad vyskupo taryba ir Nacionalinės Katalikų Tarybos karų pagalba čia visas pastangas šioms kenčiantiems žmonėms pagalbėti. Neseniai jie paskyrė labai žymią paramą. Ji seka šią pagalbą akciją. Žinoma, laikydama savo tiesioginiu uždaviniu daryti, kas yra jos galioje, ji džiaugiasi, kad ir jūs prisidedate stengdamiesi teikti pagalbą kenčiantiems, kurių širdys yra spaudžiamos ant jų susikaupusios priešpauzės naštos.

O kad mūsų pagelbos ranka galėtų pasiekti Lietuvai Ten viešpatauja tamsa, kuri užkandė bet kokią paramą.

Mes negalime ten įžengti ir palengvinti kėntėjimus. Užtat mes

meldžiamės, meldžiamės ne tik kad mes gautume lėšų, bet kad mes galėtume padėti tiems, kuriems padėti mums neleidi žiana, ir kad būtų mums leista naudoti ir teikti pagalbą šioms Europos tautoms.

Kokia politinė padėtis bebūtų, pirmas dalykas yra daryti pastangas padėti kenčiantiems ir žiūrėti, ar mes galime apsaugoti mažų vaikų žmoniškas teises.

Mano įžiušina jūsų susibūrimas Čikagoje šiame kongrese. Šios dienos įeis į Čikagos istoriją. Jūs, kurie mylite laisvę, susirinkote čia ieškoti būdų padėti Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms. Jūs čia atvykote taip pat su užuojauta Lenkijai, nes visose tose šalyse įvyko liūdni dalykai ir dabar tobevyksta. Jūs jaučiate užuojautą visiems prispaustiems. Jūs mylite šią šalį, kur plevėsuoja žvaigždėta ir dryžuota vėliava. Mes ši šalis stovi už laisvę ir troškimą, kad jokia vyriausybė nedrįstų lažžyti kitos šalies laisvės. Jūs mylite šią šalį, nes ji yra didelė demokratija, o demokratija yra krikščioniška. Tegū greitai baigiasi Lietuvos priešpauzė ir kančios. Lietuva yra ištikima savo Dievui, ji pasirodė ištikima savo idėjoms ir tiki į laisvę. Didysis Dievas danguje tepadeda jai.

b.d.

Taikos Konferencijos datos pasiūlymas sukėlė naują nesutarimą.

Paryžius, 10.5 (AP). James F. Byrnes ir Molotovas apie porą valandų ginčijosi dėl Amerikos pasiūlymo 21 valstybės taikos konferenciją sušaukti birželio 15 d., ir užsienių reikalų ministrų posėdis pasibaigė be jokio susitarimo.

Molotovas kaltino JAV valstybes išsisukinėjimu iš gruodžio mėn. Maskvos sutarties, pagal kurią visos trys vyriausybės nutarė, kad

keturių didžiųjų valstybių ministrai turi galutinai paruošti taikos sutartį prieš įteikdami jas kitoms 17 valstybių. Byrnes'o pasiūlymas esą visai suniekinęs Maskvos sutartį, dėl to jis nepriimtinas Sovietų Sąjungai. Bevinas pasiūlė, kad keturi ministrai išiparengtų galutinai susitarti dėl Italijos, Balkanų ir Suomijos taikos sutarčių po didžiosios konferencijos, o ne prieš ją. Tuo būtu būtų proga pažinti valstybėms; o kingiau pareikšti galutinai sudarant sutartis. Molotovs vis dėlto reikalavo laikytis Maskvos susitarimo ir galutinai priimti minėtas taikos sutartis. Kaip žinoma, dėl šių sutarčių savo laiku keturi užsienių reikalų ministrai jokio susitarimo nepasiekė. Byrnes ir Bevinai pasiūlymus, Molotovs pasiūlė keturiems ministrams susirinkti birželio 5 d., kad iki taikos konferencijos būtų dar galima ginčijamus sutarčių punktus peržiūrėti ir galimai dėl jų susitarti.

Be to, JAV valstybės ir Britanija griežtai atmetė Rusijos reikalavimą gauti vieną iš dviejų naujųjų Italijos kovos laivų. Šis buvo vienas iš šešių svarbių Italijos taikos sutarties laivyno klausulės punktų.

Karinė valdžia uždarė Bavarijos monarchistų partiją

Münchenas. Amerikos Karinė Valdžia uždarė besiplečiančių Bavarijos Monarchistų partiją. Partija buvo visiškai likviduota ir uždraustas bet koks monarchistinis veikimas. Karinės valdžios atstovai pareiškė, kad įsakymas likviduoti „Karaliaus ir Tėvynės“ partiją buvęs gautas iš aukštesnės vyresnybės.

Monarchistų partijai buvo duotas laikinas leidimas veikti sausio mėnesį, Müncheno miesto ribose. Partijai buvo įsteigta Bavarijoje atstovybė monarchijai ir pasodinti į sostą kronprinco Ruprechtą. Jo tėvas Liudvikas III šio sosto neteko 1918 m.

Viktoras Emanuelis atsisakė nuo sosto sūnui Umberto naudai

Roma, 10.5 (UPI). Italijos ministrų kabinetas 3 valandas užtrūkusiame posėdyje nuvarė Umberto II pasiskirti Italijos karalium, tačiau iš jo titulo išbraukė frazę „Dievo ma-

lone ir tautos valia“. Jis prisiekė gintas karalium, prieš Dievą ir tautą. Iškilmingose karaliaus priėmimo ceremonijose karalių rūmuose Penktadienį naktį buvo paskelbtas komunikatas, išleistas Livornalo rūmuose, kad karalius Viktoras Emanuelis III pasirašė abdikacijos aktą Neapolioje ir, pagal paprotį, išvyko savanoriškai į ištėmimą. Karaliaus rūmų ministras Falcone Lucifero pareiškė, kad karalius išvyksta apsigyventi Kaire, Egipte. Atsisakymo akto baigėsi karaliaus 46 metų viešpatavimas. Italų kreiseriu Duca de Abruzzi iš Italijos karalius ir karalienė išpaukė į Neapolio į Egiptą.

Trumpos žinios

- Münchenas. Netoli nuo Planegg kaimo, apie 8 km nuo Müncheno, buvo rasti dviejų išvietovintų žmonių lavonai. Pirmieji tyrimo duomenys parodė, kad jie buvo nužudyti Münchene ir kūnai buvo nuvežti ir pamogti ten, kur jie buvo rasti.

- Frankfurtas. Gen. de Marney išsakė, kad jam kasdien būtų siunčiami pranešimai apie visus incidentus tarp vokiečių ir išvietovintų asmenų. Pranešimai papildys visą eilę turimų nesusipratimų tarp vokiečių ir išvietovintų asmenų, vienas karininkas pareiškė, kad iš šių pranešimų tikimasi galutinai nustatyti, ar už šiuos incidentus atsakingi vokiečiai ar išvietovintai asmenys.

- Paryžius. Prancūzija šiandien švenčia pirmas pergalės dienas mirties. Paryžiaus užsienių reikalų ministrų konferencijos delegacijų šariai dalyvauja šventėje. Britų ir amerikiečių kariuomenės daliniai dalyvauja kariniuose paraduose. Gatvės ir namai išpuošti STOR ganyklos vėliavomis. Vakare numatyti šokiai gatvėse.

- Paryžius. Užsienių reikalų ministrai sekanti informacinį posėdį turės rytoj. Vakarykščiame posėdyje svarstyta taikos sutartys su Balkanų valstybėmis ir Suomija. Jokio susitarimo nebuvo prieita.

- Kairas. Arabų Lygos generalinis sekretorius Kaire vakar pareiškė, kad Libijos gyventojai joga priešintis Tripolititanijos perdavimui valdyti Italijai patikėtini teisėmis.